

Socialförvaltningen

Beslut

Datum:

2019-12-04

Diarienummer:

SCN-2019-0598

Handläggare:

Åsa Hedlund, Magnus Bergmark, Thomas Fäldt

Verksamhetsplan, budget och internkontrollplan 2020

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att anta verksamhetsplan, budget och internkontrollplan 2020 enligt föreliggande förslag, samt

att överlämna antagen verksamhetsplan, budget och internkontrollplan till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Verksamhetsplan beskriver hur nämnden ska förverkliga det övergripande styrdokumentet Mål och budget 2020–2022 som beslutades av kommunfullmäktige den 5–6 november 2019. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget 2020–2022.

Internkontrollplanen är ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för nämnden att nå verksamhetsmålen.

Föredragning

Förvaltningen har utifrån den politiska inriktningen i det övergripande styrdokumentet Mål och budget 2020–2022 utarbetat ett förslag till verksamhetsplan för socialnämnden för år 2020.

Verksamhetsplanen ska vara ett aktiverande dokument som visar hur nämnden avser uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag till nämnden.

Verksamhetsplanen anger vilka åtgärder nämnden ska genomföra under 2020. Åtgärderna synliggör nämndens satsningar och prioriteringar inom nämndens ansvarsområde. Planen ska vägleda förvaltningen i dess arbete under verksamhetsåret 2020.

Socialnämnden erhåller 788 miljoner kronor i kommunbidrag för 2020. Utöver kommunbidraget räknar förvaltningen med 106 miljoner kronor i övriga intäkter. Kommunbidraget är uppräknat för 2020 med volym, pris och riktade satsningar och justerat med ett effektiviseringskrav. Det kommer att krävas fortsatt omställningsarbete för att säkerställa en budget i balans. Förvaltningen har hanterat fortsatta volymökningar under hösten 2019 och eftersträvar att ständigt förbättra insats- och vårdkedjor för att uppnå effektiviseringar.

Nämndmål och åtgärder kommer brytas ner till fler och mer konkreta aktiviteter per avdelning och enhet. Det innebär att medarbetare och chefer på alla nivåer involveras och att deras kunskap och engagemang tas tillvara. Uppföljningen utvecklas och kompletteras med ingångsvärden och målvärden till aprilboks slutet 2020.

Socialnämnden upprättar årligen en internkontrollplan. Planen är ett stöd i nämndens styrning av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt, att den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig och att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer. Internkontrollplanen innehåller också en beskrivning av hur nämnden arbetar med intern kontroll och hur internkontrollplanen används för att utveckla detta arbete. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Bilagor

Verksamhetsplan och budget 2020

- Bilaga 1 Styrdokument
- Bilaga 2 Uppföljningsplan
- Bilaga 3 Nämndens indikatorer
- Bilaga 4 Internkontrollplan 2020

Socialförvaltningen

Åsa Carlsson
Tf. direktör

Socialförvaltningen

Datum:
2019-12-05Diarienummer:
SCN-2019-0598Handläggare:
Åsa Hedlund, Magnus Bergmark

Verksamhetsplan och budget 2020

För socialnämnden

Ett aktiverande dokument som socialnämnden
fattade beslut om den 18 december 2020

Innehåll

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Omvärld och förutsättningar.....	3
Politisk plattform	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	4
Inriktningsmål	6
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.....	6
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2 Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	9
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	13
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet	15
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	26
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.....	27
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	29
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8 Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället	31
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.....	34
Budget 2020	37
Bilaga 1 Styrdokument.....	38
Bilaga 2 Uppföljningsplan	39
Bilaga 3 Nämndens indikatorer	42

Inledning

Nämndens uppdrag

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar med undantag för ekonomiskt bistånd. Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, socialt utsatta EU-medborgare, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för att samordna kommunens förebyggande ANDTS-arbete.

Omvärld och förutsättningar

Varje år gör Uppsala kommun en kommungemensam trend- och omvärldsanalys för att upptäcka händelser och trender som kan påverka kommunens verksamheter. Socialnämnden har under hösten 2019, bl.a. med utgångspunkt i den kommungemensamma analysen, genomfört en egen omvärlds- och riskanalys som ett led i socialnämndens verksamhetsplanering för 2020.

Uppsala är en kommun i stark tillväxt och under de kommande årtiondena kommer betydligt fler människor än idag att leva och vara verksamma i Uppsala. Barn och ungdomar i åldern 6–19 år och personer i åldern 80+ är de grupper som förväntas att öka mest under perioden 2019–2023. Det ökande antalet barn, ungdomar och äldre innebär att fler människor kommer att behöva försörjas framöver än som sker idag, d.v.s. försörjningskvoten kommer att öka. För att klara välfärdsuppdraget med ett högt demografiskt tryck i kombination med en hög försörjningskvot som påverkar skatteunderlaget, måste kommunen fortsätta att skapa resursutrymme genom starkare resultat och fortsatta effektiviseringsåtgärder. Detta påverkar alla kommunens verksamheter.

Det ökade ärendeflödet är ett av nämndens högst prioriterade områden, då det har en direkt påverkan på såväl ökade kostnader som ökad arbetsbelastning. Ärendeflödet ökar särskilt när det gäller barn och unga samt unga vuxna, vilket medför stora anpassningsbehov inom dessa verksamheter. Mot bakgrund av dessa utmaningar har socialnämnden i Mål och budget 2020 tilldelats 22 miljoner kronor i utökad ram för individ- och familjeomsorg barn och unga samt missbrukarvård m.m. De senaste åren har socialnämnden genomfört effektiviseringsåtgärder motsvarande 170 miljoner kronor för att sänka kostnaderna inom flera verksamheter. Nämndens utmaningar kvarstår dock och under 2020 ska nämnden genomföra effektiviseringar i syfte att motverka kostnadsökningarna motsvarande 33 miljoner kronor. Arbetet fortsätter därför med att säkerställa att verksamheterna håller hög kvalitet, är kostnadseffektiva, tillgodoser individernas behov och bidrar till att höja deras livskvalitet samtidigt som nämnden har en ekonomi i balans.

Det ökade inflödet av ärenden medför även en ökad arbetsbelastning inom flera verksamheter, men särskilt inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården. Att ha en tillräcklig grundbemanning är ett av nämndens prioriterade områden, då det annars finns en risk att individer med vård- och stödbehov inte får en insats eller rätt insats och att behoven inte tillgodoses inom rätt tid. En hög arbetsbelastning innebär

också en risk för ökad personalomsättning och hög sjukfrånvaro. Hela välfärdssektorn inklusive Uppsala kommun och socialnämnden står inför stora rekryteringsbehov. Nämndens utmaning att rekrytera och behålla rätt kompetens, särskilt inom barn- och ungdomsvården, fortsätter. Nämnden fortsätter därför att arbeta systematiskt med åtgärder för att medarbetarna på socialförvaltningen nu och framöver ska ha rätt kompetens och ett hållbart arbetsliv.

Uppsala är en ekonomiskt välmående kommun. Utbildningsnivån är hög, arbetslösheten är låg och Uppsalaborna har generellt sett en god hälsa. Men Uppsala är också socioekonomiskt delat. I likhet med andra större kommuner i Sverige finns skillnader i hälsa, utbildning, arbete och upplåtelseformer mellan olika bostadsområden i kommunen. Inom flera områden i samhället ökar polariseringen. Flera omvärldsfaktorer med koppling till ökad polarisering som t.ex. ökad psykisk ohälsa, tillgång till och en liberalare syn på droger, ökad ojämlikhet och segregation medför en risk att fler människor hamnar i utanförskap, missbruk och kriminalitet m.m. Dessa faktorer har en direkt påverkan på socialnämndens olika verksamheter. Nämnden samverkar med andra berörda nämnder, polisen, länsstyrelsen och regionen för att förebygga, förhindra och stävja social oro, missbruk och kriminalitet.

En annan utmaning för socialnämnden är bristen på bostäder som nämndens målgrupper har råd med. Bostadsbristen medför att socialnämndens målgrupper inte kan få egna hyreskontrakt, vilket medför risk för omotiverat långa placeringar, fler insatser än nödvändigt utifrån vårdbehov och att individer har fel insats. När det gäller boendefrågor samverkar socialnämnden med bl.a. kommunstyrelsen i arbetet med lokal- och bostadsförsörjningsplanen i syfte att förbättra boende- och vårdkedjan så att den motsvarar individernas vårdbehov.

Sammantaget med övriga utmaningar ökar också mångfalden bland kommunens invånare, vilket innebär förändrade krav på hur kommunen och nämnden utformar sin service. Olika individers behov och önskemål behöver vägleda hur verksamheterna prioriterar sin service. Invånare och företagare önskar tillgång till kommunens service och information dygnet runt, och möjligheten att digitalt sköta sina kontakter med kommunen när det passar dem. Det nationella ansvaret för socialtjänstens digitalisering är dock oklart och är idag fördelat på många parter som ska komma överens. Det innebär att digitaliseringen inte går så snabbt som socialtjänsten generellt önskar och har behov av. Socialnämnden har påbörjat ett förändringsarbete och det finns många områden som har potential att effektiviseras och utvecklas med stöd av ny teknik. Under 2020 kommer nämnden att införa såväl ett nytt verksamhetssystem som ett kvalitetsledningssystem.

Politisk plattform

[Övergripande beskrivning av nämndens politiska prioriteringar.]

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Socialnämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2020–2022.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning om inget särskilt anges under respektive uppdrag. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden.

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Socialförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar inriktningsmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med egna nämndmål, strategier och åtgärder.
Uppdrag	Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i <i>Mål och budget</i> . Nämnden tar fram åtgärder för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen. Vid behov kan nämnden också ta fram strategier för genomförandet av uppdragen.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera inriktningsmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda rollerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2020 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina strategier och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden enbart gäller för egenregin eller om den gäller alla.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (t.ex. program eller handlingsplan).

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämndmål: Nämnden ska ha en hållbar och jämställd ekonomi i balans

Nämndens verksamhet syftar till att människor ska ges stöd att utveckla sina resurser för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. För att bättre möta invånarnas behov av stöd och nå en budget i balans behöver nämnden fortsätta att effektivisera sina verksamheter. Framöver ska nämnden bl.a. arbeta med att förbättra medarbetarnas arbetsmiljö och införa effektivare arbetssätt samt säkerställa en effektivare myndighetsutövning och vårdkedja med tydligare stöd efter behov. Nämnden ska också effektivisera och optimera användningen av verksamheternas lokaler och se över avtal och utveckla samarbetsformer för att hitta samordningsvinster.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Minska inköpen av inhyrd personal inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården.		Minskade kostnader inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården.
Genomföra lokalanpassningar i enlighet med antagen bostads- och lokalförsörjningsplan samt genomföra andra förändringar för att effektivisera och optimera användningen av nämndens verksamhetslokaler.		Effektivare användning av nämndens verksamhetslokaler.
Utveckla och effektivisera biståndsbedömningen samt uppföljningen av insatser i syfte att öka måluppfyllelsen av beviljade insatser.		Nämndens biståndsbedömningar och beviljade insatser håller hög kvalitet, är träffsäkra och ger effekt.
Se över avtal och utveckla samarbetsformer med interna och externa samarbetspartners i syfte att hitta samordningsvinster.		Effektivare resursanvändning.

För att bedöma statusen av nämndmålet kommer åtgärderna att redovisas i särskild ordning till nämnden samt i övrigt i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag 1.3: Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling.

Inom Uppsala kommunkoncern ska upphandling användas som ett strategiskt verktyg för att utveckla en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun. Det avspeglas bl.a. genom att sociala och miljömässiga krav ställs i alla upphandlingar.

Socialnämnden arbetar med att implementera kommunens upphandlingspolicy vid nämndens upphandlingar. Det innebär bl.a. att nämndens medel ska användas på ett kostnadseffektivt och hållbart sätt och att upphandlingar ska genomföras

affärsmässigt och utifrån helhetsperspektivet "Ett Uppsala en kommun". Nämndens målsättning är att ta ansvar i frågor om social hållbarhet och att avtal endast ska ingås med seriösa aktörer. I upphandlingar ska därför alltid sociala krav ställas och en bedömning ska genomföras gällande vilka sociala, etiska och arbetsrättsliga faktorer som är relevanta utifrån upphandlingsobjektet. De leverantörer kommunen ingår avtal med ska t.ex. fullgöra sina skyldigheter avseende skatter och socialförsäkringsavgifter. Nämnden ska också bidra till att kommunens miljö- och klimatmål uppnås liksom de nationella miljömålen. I upphandlingar ska nämnden därför sträva efter att miljökrav ska finnas med.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Systematiskt arbeta med nämndens interna upphandlingsprocess.	Policy för upphandling och inköp, KF 2018	Hänsyn tas till sociala, ekonomiska och miljömässiga krav vid upphandling och processen är effektiv.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag 1.6: Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

All verksamhet som socialnämndens ansvarar för ska vara jämställd oavsett kön och insats. Nämnden deltar sedan tidigare i det kommungemensamma arbetet med jämställd biståndsbedömning. Under planperioden 2019–2021 kommer socialnämnden att utreda om det inom nämndens verksamheter förekommer skillnader mellan könen och om dessa i så fall är motiverade. Det pågår ett arbete med att höja kunskapen om fördelningen av hur nämndens resurser fördelas mellan män och kvinnor eller pojkar och flickor i syfte att säkerställa att resursfördelningen är jämställd. Som ett led i detta har nämnden låtit göra en analys som visar nämndens kostnad per brukare. Analysen visar bl.a. hur nämndens kostnader inom olika verksamheter fördelar sig mellan kvinnor och män och pojkar och flickor.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utreda om det i nämndens verksamheter förekommer omotiverade skillnader i fördelning av nämndens resurser mellan kvinnor och män och pojkar och flickor.		Resurserna mellan flickor och pojkar och kvinnor och män fördelas lika utifrån deras behov oavsett kön.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Sedan den 1 januari 2019 följs åtgärder upp mot de nationella jämställdhetspolitiska målen. Uppföljning utifrån kön ska alltid göras när det finns möjlighet.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 1.6 Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- sättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel aktualiserade invånare:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna						
Andel aktualiseringar som har lett till en utredning:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna						
Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna						
Total vårdkostnad:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna						

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2

Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppdrag 2.1: Stärk arbetet för att Uppsala ska vara en trygg plats med låg brottslighet med att förebygga social oro, öka tryggheten och bekämpa de kriminellas ekonomi i samverkan med polis (bland annat inom ramen för nya överenskommelsen), civilsamhället och andra myndigheter.

Uppsala ska vara en attraktiv kommun att leva, verka och vistas. Kommunens målsättning är att tryggheten ska öka i hela kommunen och inte vara ett privilegium för några få utan en rättighet för alla och Uppsala ska inte ha något särskilt utsatt område.

Socialnämnden bidrar till kommunens trygghetsskapande arbete inom flera områden. I samverkan med andra nämnder och aktörer medverkar nämnden i ett antal olika aktiviteter inom ramen för bl.a. samarbetsavtalet med polisen men också inom ramen för Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra och Handlingsplan för trygghet och säkerhet.

Nämnden bidrar till arbetet med att bekämpa de kriminellas ekonomi genom att följa kommunens upphandlingspolicy och genom att förbättra sina avtalsprocesser med målsättningen att avtal endast ska ingås med seriösa leverantörer. Detta är särskilt viktigt i ärenden då nämnden anlitar externa leverantörer vars verksamhet inte står under tillsyn av Inspektionen för vård och omsorg eller då nämnden direktupphandlar tjänster.

Viktiga delar av nämndens brottsförebyggande arbete handlar om att arbeta med barns och ungdomars hälsa, normer och värderingar. Vid tecken på kriminalitet hos barn och unga behöver tidiga insatser sättas in, vilket bl.a. förutsätter en god samverkan mellan skola, socialtjänst och polis samt en effektiv fält-, fritids- och kulturverksamhet. Detta sker bl.a. inom ramen för socialförvaltningens samverkan med skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF). Genom detta samarbete finns gemensamma samordnare i de mest utsatta områdena som arbetar med sociala insatser för att upptäcka barn och ungdomar som riskerar att fara illa. Arbetet samordnas av socialförvaltningen. Se vidare under uppdrag 4.2.

I det praktiska arbetet med unga med antisocialt utagerande görs dagligen och oundvikligen bedömningar av risker. För att öka säkerheten och kvaliteten i utredningar av barn och unga som riskerar att fara illa, och kunna rikta insatser till de ungdomar som behöver dem mest, behöver utredningar kompletteras med strukturerade riskbedömningsinstrument. Nämnden arbetar med att säkerställa att riskbedömningsinstrument implementeras och används inom barn- och ungdomsvården när det gäller ungdomar i risk för återfall i våldsbrott och andra former av allvarlig kriminalitet. Genom t.ex. Savry utreds systematiskt vilka riskfaktorer som driver kriminalitetsutvecklingen hos en enskild ungdom.

Kommunen och socialnämnden samarbetar också med polisen i satsningen för ökad trygghet bl.a. för unga tjejer. I årets Mål och budget har socialnämnden tilldelats 2 miljoner kronor för ändamålet.

Socialnämnden ansvarar för den sakpolitiska frågan våld i nära relationer. Den som är utsatt för hot och våld av någon som står denne nära kan genom olika insatser få stöd från socialtjänsten. Det kan till exempel vara ett skyddat boende i syfte att den utsatta ska kunna lämna hemmet. Under 2019 genomförde socialförvaltningen en översyn av

insatserna för våldsutsatta, med prioritering av skyddsplaceringar. Utredningen visar att det finns behov av en ny modell för skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn.

Som ett komplement till nämndens eget arbete, betalar nämnden ut bidrag till föreningar som arbetar mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt ger stöd och behandling till våldsutövare. Syftet med föreningsbidragen är att kommunen ska kunna erbjuda en bredd av stödinsatser som går utanför gängse myndighetsutövning och samtidigt bidra till ökad samverkan mellan offentlig och ideell sektor. Stödet till ideell sektor går dessutom i linje med det mål i program- och handlingsplan som särskilt anger samverkan som en framgångsfaktor i arbetet mot våld i nära relationer. Målet är att på lång sikt stärka organisationer som har en lång och väldokumenterad erfarenhet av att stödja personer som är våldsutsatta och våldsutövare.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samverkan med andra berörda nämnder och aktörer, genomföra åtgärder för att förhindra och förebygga social oro samt öka tryggheten.	Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Ökad trygghet för kommunens invånare.
Vidareutveckla nämndens processer för direktupphandling.		
Vidareutveckla samarbetet med andra berörda nämnder och aktörer när det gäller tidiga och förebyggande insatser för barn och unga och unga vuxna.	Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Ett ständigt förbättrande av det förebyggande arbetet med målsättningen att färre barn ska bli föremål för framtida insatser hos socialtjänsten.
Fortsätta att utveckla samarbetet med andra aktörer för ökad trygghet bland annat för unga tjejer.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Ökad trygghet för kommunens invånare.
Säkerställa att riskbedömningsinstrument implementeras och används inom barn- och ungdomsvården när det gäller ungdomar i risk för återfall i våldsbrott och andra former av allvarlig kriminalitet.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Minska ungdomars återfall i våldsbrott och andra former av kriminalitet. Ökad trygghet för kommunens invånare.
Implementering av program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer med stöd till andra nämnder att följa program och handlingsplan.	Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.	Medarbetare inom kommunen har tillräcklig kunskap och kompetens för att möta kommuninvånarnas behov av stöd, skydd och behandling. Berörda medarbetare kan fatta välgrundade och likvärdiga beslut.

Stöd till föreningar som bidrar till implementering av program mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Kommunen kan erbjuda en större bredd av stödinsatser samt stöd och hjälp som går utanför gängse myndighetsutövning. Det ger en ökad samverkan mellan offentlig och ideell sektor verksamma inom samma område. Målet är att på lång sikt stärka organisationer som har en lång och väldokumenterad erfarenhet av att jobba med personer som är våldsutsatta och våldsutövare.

Införa ny modell för skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn, som säkerställer att skyddsinsatserna är tillgängliga, trygga och höjer målgruppens livskvalitet samt har ett barnperspektiv i ärenden där barn är drabbade.

Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Insatserna är effektiva och möter den våldsutsattas behov av stöd samt har ett barnperspektiv i ärenden där barn är drabbade.

Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag 2.1 Stärk arbetet för att Uppsala ska vara en trygg plats med låg brottslighet med att förebygga social oro, öka tryggheten och bekämpa de kriminellas ekonomi i samverkan med polis (bland annat inom ramen för nya överenskommelsen), civilsamhället och andra myndigheter.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

Andel aktualiserade invånare:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

Andel unga lagöverträdare 13–21 år

Andel unga lagöverträdare 13–21 år som återaktualiserats inom ett år efter avslutad insats

Uppdrag 2.6: Införa 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott

När ett barn eller en ungdom är misstänkt för ett brott ska socialtjänsten alltid underrättas. Socialnämnden kontakter i sin tur vårdnadshavare så snart det är möjligt efter att nämnden underrättats om brottsmisstanken. För att förebygga att barn och ungdomar fortsätter att begå brott är det viktigt att kontakten tas i ett tidigt skede. Nämnden arbetar därför för att säkerställa att vårdnadshavare kontaktas inom 24 timmar så snart socialnämnden har underrättats om att ett barn eller en ungdom är misstänkt för brott.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkerställa att vårdnadshavare kontaktas inom 24 timmar så snart socialnämnden har underrättats om att ett barn eller en ungdom är misstänkt för brott.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Förebygga att barn och ungdomar fortsätter att begå brott genom att tidigt erbjuda familjer stöd och insatser.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag 2.6 Införa 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott.						
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel unga lagöverträdare 13–21 år						
Andel unga lagöverträdare 13–21 år som återaktualiserats inom ett år efter avslutad insats						

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Uppdrag 3.1: Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala

Digital transformation och utveckling pågår inom samhällets alla områden. Det påverkar hur vi bor, arbetar, studerar och konsumerar. I vardagen jämförs Uppsala kommuns digitala utbud med övriga nyhets- och shoppingsajter som erbjuder ett enormt utbud dygnet runt. Invånare och företagare önskar tillgång även till kommunens service och information dygnet runt, och möjligheten att digitalt sköta sina kontakter med kommunen när det passar dem. Samhällets tilltagande digitalisering ger möjligheter till nya arbetssätt samtidigt som det skapar förhoppningar hos invånarna om ökad tillgänglighet, effektivisering och kvalitetsförbättring. I stort sett alla verksamheter inom Uppsala kommun har någon form av digitalt verksamhetsstöd, men det återstår många insatser för att stödet ska vara fullständigt och ändamålsenligt.

Nämnden fortsätter arbetet med att öka digitaliseringen av socialförvaltningens verksamhet i syfte att möjliggöra för digitala möten och lösningar och samtidigt minska tidskrävande pappershantering. En målsättning är också att dela information digitalt på ett effektivt sätt som utgår från medborgarnas behov och önskemål och som samtidigt tar hänsyn till medarbetarnas situation. Under 2020 kommer såväl ett nytt verksamhetssystem som kvalitetsledningssystem att implementeras. Nämnden genomför även andra aktiviteter, som "en väg in" som handlar om samordning via mottagningsenheterna för att förenkla medborgarnas kontakter med nämndens verksamheter men även för att medarbetare lättare ska nå varandra.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att strategiskt och aktivt arbeta för att digitalisera socialförvaltningen.	Strategiska planen för IT-utveckling och digitalisering	Att genom digitaliseringen bidra till ökad insyn och öppenhet i socialtjänstens arbete och effektivisering av verksamheten för att möta ökat ärendeflöde och ökad arbetsbelastning samt minska pappershanteringen.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag 3.5: Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.

Uppsala påverkas av såväl den lokala som den nationella och globala miljösituationen. Kommunen arbetar för att minska de egna verksamheternas miljöpåverkan samtidigt som kommunen verkar för lägre miljöpåverkan bland Uppsalas alla invånare och företag.

Socialnämnden har under hösten 2019 påbörjat ett arbete med att ta fram en handlingsplan över nämndens miljö- och klimatarbete. Planen beskriver vilka prioriteringar som behöver göras för att nämnden ska bidra till kommunens miljö- och klimatmål. En implementering av planen kommer att påbörjas under 2020.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Implementera handlingsplanen för socialnämndens miljö- och klimatarbete.	Miljö- och klimatprogrammet Avfallsplan för Uppsala kommun 2014–2022	Nämnden bidrar till Uppsalas klimat- och miljömål.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 3.5 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.					
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning
	Totalt	Kvinnor	Män		
Andel av den totala livsmedelskostnaden som avser ekologiska livsmedel					
Andel av den totala drivmedelskostnaden som avser fossila drivmedel					
Andel av den totala drivmedelskostnaden som avser miljöklassade drivmedel					

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4

Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Nämndmål: Uppsalas invånarna ska ges stöd så att deras möjligheter till ett tryggt och självständigt liv med goda förutsättningar för livskvalitet och folkhälsa ökar

Socialnämndens målsättning är att invånare som är i behov av stöd från socialtjänsten ska få sina behov utredda och tillgodosedda inom rimlig tid av en verksamhet som är rättssäker och håller hög kvalitet. Genom att ta vara på egna resurser och möjligheter ska enskilda ges stöd att kunna leva och utvecklas tryggt och så självständigt som möjligt. Nämnden ska alltid värna om den enskildes delaktighet och inflytande över sin livssituation, och insatser och annat stöd ska vara så lite ingripande som möjligt för att värna om den personliga integriteten. Nämnden arbetar därför kontinuerligt med att förbättra stödet till invånarna. Som ett led i detta arbete, uppdrar nämnden till socialförvaltningen att genomföra en genomlysning av insatserna i egen regi i syfte att analysera deras träffsäkerhet och effekt.

Socialnämnden ansvarar för den sakpolitiska frågan våld i nära relationer. Den som är utsatt för hot och våld av någon som står denne nära kan genom olika insatser få stöd från socialtjänsten. Socialnämnden ska se över stödet till äldre utsatta för våld i nära relation.

Arbetet mot människohandel involverar olika myndigheter och aktörer från civilsamhället. Socialnämnden kan ge stöd och hjälp i ett akut skede men även hjälp med boende under en rättsprocess. I samverkan med civilsamhället ska nämnden stärka stödet till brottsoffer utsatta för människohandel.

Under hösten 2015 tog Uppsala kommun och socialnämnden emot ett stort antal ensamkommande barn. Sedan dess har lagändringar på migrationsområdet medfört att antalet människor som befinner sig i eller riskerar att hamna i en situation av papperslöshet, sannolikhet kommer att öka framöver. Socialnämndens ansvar för människor som befinner sig i papperslöshet omfattar endast stöd vid akut nödsituation och nämnden har inget juridiskt ansvar då det gäller den praktiska återvändandeprocessen. Inom civilsamhället pågår dock ett flertal insatser riktade till dem som befinner sig i en papperslös situation alternativt riskerar avslag. I Uppsala finns det ett antal frivilligorganisationer och andra nätverk som ger hjälp och stöd till målgruppen, psykosocialt stöd och andra hjälpinsatser som mat och husrum. Under 2020 ska socialnämnden se över hur stödet till personer som har fått ett utvisningsbeslut kan förbättras.

Nämnden arbetar med stöd till personer som vill lämna en kriminell livsstil. Det sker t.ex. genom arbetsmetoden SIG – sociala insatsgrupper – som innebär samverkan mellan socialtjänst, skola och polis för att hjälpa unga att sluta begå brott. Nämnden erbjuder också stöd till vuxna som vill lämna kriminella miljöer. I samverkan med andra berörda aktörer ska nämnden fortsätta och vidareutveckla stödet för människor som vill lämna en kriminell livsstil.

Nämnden samarbetar med civilsamhället på en mängd olika sätt och ger bl.a. ekonomiskt stöd till organisationer. Det gäller t.ex. organisationer som arbetar med att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemanget i sociala frågor, påverka olika

grupper att bli integrerade och accepterade i samhället, som verkar för en förbättrad folkhälsa eller som arbetar med att hjälpa personer och grupper i behov av socialt stöd.

Nämnden har också ingått fördjupade partnerskap inom ett antal områden där det finns särskilt behov av kvalificerat stöd från civilsamhället. Framöver ska nämndens samarbeten med inom ramen för befintliga partnerskap vidareutvecklas.

SUF står för Samverkan, Utveckling och Föräldraskap. SUF Kunskapscentrum arbetar med stöd till barn och föräldrar i familjer där någon av föräldrarna har intellektuell funktionsnedsättning eller andra kognitiva svårigheter. I första hand vänder sig SUF Kunskapscentrum till professionella inom kommuner och regionen som möter de aktuella familjerna i sitt arbete. Därutöver fungerar centret som kunskapsförmedlare även för individer i behov av stöd (barn, föräldrar och andra anhöriga), beslutsfattare och forskare. Målet med verksamheten är att förebygga att barn far illa, sträva efter att skapa jämlika levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättningar för delaktighet i samhället samt stödja professionella som behöver skapa bra förutsättningar för ett anpassat stöd. Socialnämnden ingick avtal med SUF-Kunskapscentrum under 2019 och kommer att följa avtalets implementering.

Som en del i den nationella strategin för romsk inkludering, utsåg kulturdepartementet Uppsala kommun till en av utvecklingskommunerna för romsk inkludering 2016 - 2020. Den övergripande målsättningen med den nationella strategin är att den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som är icke-rom. Socialnämnden har det kommunövergripande samordningsansvaret för utvecklingsarbetet med romsk inkludering. Arbetet innefattar bl.a. att bygga upp en struktur i den kommunala förvaltningen för att förbättra romers inkludering. Arbetet är rättighetsbaserat och utgår från den nationella strategin för romsk inkludering 2012–2032 och från lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Samordningsansvaret kommer att fortsätta även efter att tiden som utvecklingskommun för romsk inkludering har upphört under 2020.

Som framgår under uppdrag 4.2 arbetar nämnden med åtgärder utifrån Handlingsplan för Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik. Under 2020 ska socialnämnden tillsammans med andra nämnder, genomföra insatser för att säkerställa att information om minoritetsrättigheter riktade till barn finns tillgänglig samt för att öka barn och unga i de nationella minoriteternas delaktighet i kommunens processer och samråd.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Uppdra till socialförvaltningen att genomföra en genomlysning av insatser i egen regi i syfte att analysera deras träffsäkerhet och effekt.		Nämndens insatser i egen regi håller hög kvalitet, är träffsäkra och ger effekt.
Uppdra till socialförvaltningen att ta fram indikatorer för uppföljning av socialnämndens grunduppdrag.		Uppsalas invånarna ges stöd så att deras möjligheter till ett tryggt och självständigt liv med goda förutsättningar för livskvalitet och folkhälsa ökar
Se över stödet till äldre invånare som är utsatta för våld i nära relation.		

I samverkan med civilsamhället stärka stödet till brottsoffer utsatta för människohandel.

Förbättra stödet till personer som har fått ett utvisningsbeslut.

I samverkan med andra berörda aktörer vidareutveckla stöd för människor som vill lämna en kriminell livsstil.

Vidareutveckla nämndens samarbeten med civilsamhället inom ramen för befintliga partnerskap.

Ett gott samarbete med civilsamhället i syfte att fler människor får stöd till självständigt ett liv.

Följa implementeringen av avtalet med regionen avseende SUF.

Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Förutsättningarna för barn i familjer där någon av föräldrarna har intellektuell funktionsnedsättning eller andra kognitiva svårigheter förbättras.

Fortsätta samordna det kommunövergripande arbetet med romsk inkludering samt genomföra insatser riktade till romska barn och unga.

Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter

Handlingsplan för Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik

Romers levnadsvillkor och tillgång till sina rättigheter på lika villkor i samhället förbättras.

Romska barn och unga ska få information om deras minoritetsrättigheter och deras delaktighet i kommunens processer och samråd ökar.

Bedömningen av nämndmålet baseras på statusen för åtgärderna. Åtgärder och koppling till ovan angivna styrdokument kommer att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Nämndens mål: Uppsalas invånarna ska ges stöd så att deras möjligheter till ett tryggt och självständigt liv med goda förutsättningar för livskvalitet och folkhälsa ökar

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

c: Vuxna

Andel aktualiserade invånare:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

c: Vuxna

Andel invånare som återaktualiserats inom ett år efter avslutad insats:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

c: Vuxna

Uppdrag 4.2: Fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga, bland annat genom att utöka Uppsala ungdomsjours arbete mot barn i lägre åldrar. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)

Uppsala kommun ska arbeta för barns rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention, som blir svensk lag den 1 januari 2020. Arbetet ska utgå från barnkonventionens fyra huvudprinciper som handlar om alla barns lika värde och rättigheter (art. 2), att vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa (art. 3), varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling (art. 6) samt barnets rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet (art. 12). Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet och barn ska ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i beslut som berör dem.

I november 2019 antog kommunfullmäktige program och handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik. Programmet beskriver de målområden som kommunen formulerat för att främja goda och jämlika uppväxtvillkor, stärka delaktighet och inflytande för barn och unga, säkerställa att kommunen efterlever barnkonventionen samt bidrar till genomförandet av FN:s Agenda 2030. Socialnämnden strävar efter att fler barn får växa upp under trygga uppväxtförhållanden och deltar i eller samordnar åtgärder på flera områden utifrån handlingsplanen. Under 2020 ska nämnden t.ex. samordna arbete för att utveckla strukturer för systematisk samverkan över förvaltningsgränser kring orosanmälningar samt vidtagna åtgärder och insatser. Nämnden ska också genomföra kompetenslyft i barnrätt i syfte att säkerställa att förvaltningens medarbetare har kompetens kring barnrätt och att barnrättsperspektivet är en integrerad del i nämndens verksamheter och processer.

Socialnämnden arbetar med att utveckla främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga på flertal områden, bl.a. genom samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid (SSPF). Från socialförvaltningen deltar Uppsala ungdomsjour, Ungdomscentrum och socialnämndens myndighetsutövande del. Målsättningen med SSPF är att förebygga social oro genom ett områdesbaserat samarbete med lokala aktörer i syfte att tidigt upptäcka ungdomar som är i riskzon för utanförskap, droger, kriminalitet och radikalisering.

Sedan 2019 omfattar SSPF samtliga högstadieskolor inom Uppsala kommun. Skolorna är fördelade på fyra SSPF-grupper som samordnas av socialförvaltningen genom Uppsala ungdomsjour. I Gottsunda och Valsätra finns också gruppen SSPF-junior, som arbetar med sju mellanstadieskolor i området utifrån Handlingsplanen för Gottsunda/Valsätra. SSPF-grupperna träffas var fjortonde dag och möjliggör så att alla aktörer får en gemensam bild av nuläget. Det gäller aktuella fenomen som exempelvis trender, oro, narkotika eller andra risker. Det innebär också en möjlighet att lyfta grupper av ungdomar eller enskilda ungdomar anonymt för att rådgöra kring olika situationer.

Nämnden fortsätter att vidareutveckla de familjeorienterade arbetssättet, som innebär att man ser till hela familjen när någon i den har ett vård- eller stödbehov. I familjer med missbruk berörs hela familjen och barn och vuxnas hälsa påverkas negativt. Barn reagerar olika, men genom familjeorienterade arbetssätt görs barnen delaktiga och får information, råd och stöd. Det blir lättare för dem att hantera situationen, vilket kan hjälpa dem att minska oro, skuld känslor och göra tillvaron mer begriplig. Arbetssättet används t.ex. inom Jag och min familj och Sofiamodellen.

I september 2019 beslutade socialnämnden att införa en säkerhetsplaneringsenhet inom barn- och ungdomsvården. Enheten ska arbeta med säkerhetsplaneringar i ärenden där det finns oro för ett barn och där socialnämnden överväger att placera barnet utanför hemmet. Målsättningen är att minska antalet placeringar, sammanbrott och omplaceringar samt höja kvaliteten i handläggningen och delaktigheten för barn och familjer. Socialförvaltningen påbörjade rekrytering till den nya enheten under hösten 2019 och den beräknas finnas på plats i början av 2020. Nämnden kommer att följa enhetens arbete under året.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomföra kompetenslyft i barnrätt i syfte att säkerställa att förvaltningens medarbetare har kompetens kring barnrätt och att barnrättsperspektivet är en integrerad del i nämndens verksamheter och processer.	Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik	Nämndens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut stärks.
Fortsätta och vidareutveckla samarbetet med övriga nämnder och aktörer när det gäller tidiga och förebyggande insatser för barn och unga, t.ex. inom SSPF och för att samverka kring orosanmälningar.	Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Tidig upptäckt av barn och ungdomar i utsatthet. Fler barn och ungdomar i behov av stöd nås av tidiga insatser med målsättningen att färre barn ska bli föremål för framtida insatser hos socialtjänsten.
Fortsätta och vidareutveckla familjeorienterade arbetssätt.	Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik	Förebygga att barnen i missbruksfamiljer hamnar i utanförskap, kriminalitet eller eget missbruk som vuxna.
Fortsätta satsningen på kuratorer vid ungdomsmottagningar i Uppsala kommun.		Ökat stöd till ungdomar i syfte att främja psykisk hälsa. Förbättrad samverkan mellan kommunen och Region Uppsala.
Införa en säkerhetsplaneringsenhet inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården och följa upp effekterna av enhetens arbete.	Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik	Placeringar av barn och ungdomar minskar och fler barn och ungdomar kan växa upp på hemmaplan.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppföljning av säkerhetsplaneringsenheten kommer att ske enligt särskilt beslutad ordning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 4.2: Fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga, bland annat genom att utöka Uppsala ungdomsjours arbete mot barn i lägre åldrar. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel medarbetare som har deltagit i kompetenslyft i barnrätt						
Antal inkomna orosanmälningar						
Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
Andel aktualiserade invånare:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						

Uppdrag 4.6: Utveckla arbetet med tidiga och samordnande insatser mot skadligt bruk och missbruk av alkohol och droger mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård och skola för barn, unga och unga vuxna i enlighet med SKL:s handlingsplan mot missbruk och beroende. (SCN, UBN och KTN)

Socialnämnden ansvarar för att samordna kommunens förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS). Socialförvaltningens uppdrag gällande missbruk innefattar både förebyggande och uppsökande arbete i syfte att förhindra att barn och ungdomar far illa. Det är också socialförvaltningen som ansvarar för myndighetshandläggning samt tillgodoser att enskilda får insatser för stöd och behandling inom missbruksområdet. Arbetet med att revidera kommunens drogpolitiska program som påbörjades under 2019, har skjutits fram i avvaktan på den reviderade nationella ANDT-strategin som ska presenteras framöver.

Socialnämnden bidrar med en mängd insatser inom i det förbyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. Flera av nämndens åtgärder har beskrivits under uppdrag 4.2.

Under 2020 kommer socialnämnden att fortsätta deltagandet i Team Maria Uppsala län tillsammans med regionen och kommunerna i Uppsala län. Syftet med samarbetet är att få unga i åldern 13–20 år drogfria genom tidiga insatser. I arbetet ingår att utreda, bedöma och diagnostisera unga med psykisk ohälsa och som även har ett skadligt bruk av alkohol och narkotiska preparat. Samarbetet med hälso- och sjukvården ger goda möjligheter till en bred bedömning av individens behov. Inom verksamheten finns möjlighet att erbjuda abstinensbehandling för att bryta ett allvarligt missbruk. Teamet arbetar även för att öka kunskapen om unga och skadligt bruk av alkohol och narkotiska preparat inom verksamhetsområdet psykiatri.

En av de målgrupper som har ökat mest under 2019 är unga vuxna med missbruksproblem. Som ett led i att möta det ökade ärendeflödet när det gäller denna målgrupp pågår ett pilotprojekt inom socialförvaltningen. I projektet, som kallas 18+, har handläggning av ärenden som rör unga vuxna över 18 år flyttats till avdelning vuxen. Målsättningen är att säkerställa en relativt jämn ärendefördelning mellan avdelningarna på socialförvaltningen men också att vårdinsatserna mot unga vuxna med skadligt bruk och missbruk av alkohol och narkotika är effektiv och håller hög

kvalitet. Projektet påbörjades under hösten 2019 och fortsätter under 2020, då även en utvärdering kommer att ske för att se om arbetet kan utvidgas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta arbetet i Team Maria Uppsala län.	Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Att fler unga i åldern 13–20 år med psykisk ohälsa blir drogfria.
Fortsätta pilotprojektet 18+ samt utvärdera om projektet ska utökas till att omfatta fler individer.		Vårdinsatserna mot unga vuxna med skadligt bruk och missbruk av alkohol och narkotika är effektiv och håller hög kvalitet.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag 4.9: Stärkt det förebyggande arbetet mot ungdomars bruk av alkohol, spel, narkotika och andra droger samt utveckla samverkan med Region Uppsala och polismyndigheten kring barn och ungdomar med missbruksproblem. (SCN, KTN och UBN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel aktualiserade barn och ungdomar gällande oro kring ANDTS

Uppdrag 4.9: Intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck (SCN, UBN, OSN och KTN)

Socialnämnden ansvarar för den sakpolitiska frågan våld i nära relationer, till vilket hedersrelaterat våld och förtryck hör.

Under 2019 har socialnämnden arbetat med insatser utifrån resultatet av rapporten UNG 018. I rapporten har kartlagts hur situationen ser ut för Uppsalas ungdomar när det gäller våldsutsatthet med särskilt fokus på hedersrelaterat våld och förtryck och dess olika uttrycksformer. Nämnden har bl.a. genomfört ett kompetenslyft för medarbetare inom socialförvaltningen och annan berörd personal som kommer i kontakt med hedersrelaterat våld och förtryck i sitt arbete.

Nämnden ska fortsätta att vidta åtgärder som säkerställer att socialsekreterare har nödvändig kunskap och använder beprövade metoder för att upptäcka och utreda ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck. De vidtagna åtgärderna ska återrapporteras löpande till socialnämndens arbetsutskott eller utskottsberedning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att socialsekreterare har nödvändig kunskap och använder beprövade metoder för att upptäcka och utreda ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck samt återskottet åtgärderna löpande till arbetsutskottet eller utskottsberedningen.	Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik. Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.	Medarbetare inom förvaltningen har tillräcklig kunskap och kompetens för att möta kommuninvånarnas behov av stöd, skydd och behandling. Berörda medarbetare ska också kunna fatta välgrundade och likvärdiga beslut.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning samt löpande till arbetsutskottet eller utskottsberedningen.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 4.9: Intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck (SCN, UBN, OSN och KTN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Antal inkomna orosanmälningar gällande hedersrelaterat våld och förtryck						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
Andel orosanmälningar gällande hedersrelaterat våld och förtryck som har lett till en utredning						
Antal invånare med insats efter myndighetsbeslut med anledning av hedersrelaterat våld och förtryck:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						

Uppdrag 4.11: Utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet i Gränby särskilt kring unga vuxna. (KS, SCN, UBN och AMN)

Som framgår under inriktningsmål 2, ska Uppsala vara en attraktiv kommun att leva, verka och vistas. Kommunens målsättning är att tryggheten ska öka i hela kommunen och inte vara ett privilegium för några få utan en rättighet för alla. Som ett led i detta arbete utvecklas det förebyggande och trygghetsskapande arbetet i Gränby särskilt kring unga vuxna.

Socialnämnden deltar i arbetet tillsammans med andra nämnder och aktörer och genom att samordna nattvandringar i området tillsammans med civilsamhället.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samverkan med andra berörda nämnder, utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet i Gränby.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Ökad trygghet för kommunens invånare.
Fortsätta att samordna i nattvandringar i Gränby i samverkan med civilsamhället.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Ökad trygghet för kommunens invånare.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag 4.12: Fördjupa samarbetet för psykisk hälsa, integration och inkludering kring HBTQ med RFSL. (KTN, UBN, SCN, IFN och AMN)

Uppsala kommun vill säkra att alla, inklusive homosexuella, bisexuella, trans- och queerpersoner (HBTQ), känner sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter. Ohälsan, särskilt den psykiska ohälsan, är högre bland HBTQ-personer än bland heterosexuella.

Socialnämnden ska i samverkan med övriga berörda nämnder och tillsammans med RFSL fördjupa samarbetet för psykisk hälsa, integration och inkludering kring HBTQ.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samverkan med övriga berörda nämnder och RFSL ska samarbetet för psykisk hälsa, integration och inkludering kring HBTQ fördjupas.		

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag 4.13: Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck genom ett kompetenslyft för medarbetare inom skola, socialtjänst och omsorg, samt inrätta ett ”HVF-team” med särskild kompetens som stödjer de personalgrupper som kommer i kontakt med detta i sitt arbete. (SCN, UBN, OMN, ÄLN, KS)

Som framgår under föregående uppdrag ansvarar socialnämnden för den sakpolitiska frågan våld i nära relationer, till vilket hedersrelaterat våld och förtryck hör.

Som ett led i att intensifiera arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ska socialnämnden samordna ett kompetenslyft bland kommunens medarbetare. Nämnden ska också inrätta ett team med särskild kompetens som kan stödja de medarbetare som kommer i kontakt med hedersrelaterat våld och förtryck i sitt arbete.

Uppdrag 4.14: Öka antalet anställda med funktionsvariation i kommunens verksamheter.

Socialnämnden arbetar för att säkerställa att förvaltningen använder metoden kompetensbaserad rekrytering. Metoden säkerställer att kvalifikationer som utbildning, erfarenhet och kunskaper tillsammans med personliga kompetenser som krävs för arbetet, ligger till grund för rekrytering. Genom att använda metoden motverkas diskriminering i rekryteringsprocesserna.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkerställa att metoden kompetensbaserad rekrytering används.		Rekrytering baseras på sakliga grunder som kvalifikation och kompetens.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Nämndmål: Hemlösheten ska minska

Socialnämnden arbetar för att motverka hemlöshet och deltar i planeringen av bostadsbehovet och lokalförsörjningen med andra nämnder i kommunen. Nämnden arbetar med att förbättra och effektivisera vård- och boendekedjan för vuxna, med målsättningen att tillhandahålla ett boendestöd som är hållbart för den enskilde och som utgår från dennes behov. På så vis kan kostnadsdrivande och långa insatslösningar undvikas och nämndens resurser kan användas på ett effektivare sätt.

Nämnden arbetar bl.a. enligt modellen Bostad Först i syfte att nå och erbjuda en långsiktig boendelösning till hemlösa personer som även har annat behov av stöd t.ex. på grund av psykiska sjukdomar eller andra problem i form av beroende eller missbruk. Verksamheten har dock haft svårigheter att hitta rätt målgrupp och innehåll för att kunna bidra till en hållbar boendelösning. Nämnden behöver därför fortsätta arbetet med att anpassa målgruppen som kan vara aktuell för modellen, så att de personer som erbjuds stödet kan klara en egen bostad.

Nämndens fortsätter också arbetet med att motverka hemlöshet tillsammans med Uppsala stadsmission. I Mål och budget 2020–2022 tilldelades nämnden 3,4 miljoner kronor för ändamålet. Tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och Uppsala stadsmission ska socialnämnden vidareutveckla samverkan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Förbättra matchningen av målgruppen som omfattas av Bostad först.		Fler invånare får bostad.
Tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och Uppsala stadsmission se över och vidareutveckla samverkan.		Fler invånare får bostad och arbete.

Bedömningen av nämndmålet baseras på statusen för åtgärderna och kommer att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Nämndens mål: Minskad hemlöshet						
Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- sättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Antal invånare som fått bostad genom Bostad Först						
Antal invånare som fått bostad genom Bostad Först och som bor kvar ett år efter att insatsen inleddes.						

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Nämndmål: Fler barn i social utsatthet klarar sin utbildning

En lyckad skolgång är grunden för människors möjlighet till egen försörjning och att utvecklas till självständiga individer. Utbildning är således en viktig förutsättning för att minska risken för social utsatthet på kort och lång sikt.

Sedan juni 2016 har utbildningsnämnden, omsorgsnämnden och socialnämnden samarbetat i ett projekt för ökad skolnärvaro. Projektet har arbetat med att ta fram långsiktiga metoder för analyser, rutiner för dokumentation och att enhetliga rutiner ska finnas på plats vid en elevs skolfrånvaro. Koordinatorerna har också varit inkopplade i enskilda elevärenden och haft en samordnande roll mellan elev, familj, skola och andra aktörer. Arbetet fortsätter i samverkan med övriga berörda nämnder.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samverkan med utbildningsnämnden och omsorgsnämnden arbeta med skolkoordinatorer för att öka skolnärvaron.	Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik	Ökad skolnärvaro bland elever som har hög problematisk frånvaro.

Bedömningen av nämndmålet baseras på statusen för åtgärderna. Åtgärder och koppling till ovan angivna styrdokument kommer att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag 6.6: Genomföra projekt där tre alternativ – Heltidsmentorer, utökad elevhälsa och socialarbetare med placering i skolan – prövas (UBN och SCN)

Socialnämnden deltar i flera aktiviteter tillsammans med bl.a. utbildningsnämnden i syfte att förebygga att unga hamnar i utanförskap, droger, kriminalitet och radikaliserings. Sedan mitten av 2019 pågår ett arbete inom ramen för Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra där socialnämnden har socialarbetare placerade i grundskolan. Nämnden ska se över möjligheten att utöka detta till fler grundskolor i Uppsala.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta arbetet med socialarbetare som har placering i grundskolan i Gottsunda och Valsätra samt se över möjligheten att utöka detta till fler grundskolor i Uppsala.	Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Barn och ungdomar med riskbeteende i mellan- och högstadiet uppmärksammas och får stöd i tidigt skede.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 6.6 Genomföra projekt där tre alternativ - supermentorer, utökad elevhälsa och socialsekreterare med placering i skolan – prövas. (UBN och SCN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel aktualiserade barn och ungdomar i området där åtgärden prövas						
Andel orosanmälningar från skola/skolbarnsomsorg i området där åtgärden prövas						

Uppdrag 6.13: Genomföra en genomlysning av samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med elever med stort stödbehov. (UBN, SCN och OSN)

Socialnämnden samverkar med utbildningsnämnden och omsorgsnämnden på flera områden, bl.a. inom Skolteamet, SiS och i arbetet med skolkoordinatorer. För att förbättra och vidareutveckla stödet till elever med stort stödbehov, ska socialnämnden tillsammans med utbildningsnämnden och omsorgsnämnden genomföra en genomlysning av samverkan, metoder och finansieringsmodeller.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Medverka i genomlysning av samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov.	Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik	

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Uppdrag 7.1: Pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. (OMN, UBN, SCN, AMN och PBN)

Uppsalabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Individens egenmakt, delaktighet och rätt att välja behöver fortsätta att stärkas.

Tillsammans med övriga berörda nämnder ska nämnden medverka i att pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter, i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Tillsammans med övriga berörda nämnder pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter, i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Underlätta för personer med funktionsnedsättning att få rätt stöd inom rimlig tid.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag 7.2: Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven. (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)

Idag ställer invånarna högre krav på kommunens insatser, service och bemötande. Socialnämndens verksamhet ska vara tillgänglig, begriplig och möta invånarnas behov. Det är därför viktigt att undersöka hur invånarna upplever nämndens tjänster och att de får möjlighet till inflytande över de insatser de är föremål för så att insatserna på bästa sätt kan möta individernas behov av stöd.

Det är i sammanhanget viktigt att stärka egenmakten och inflytandet hos personer i behov av stöd genom att arbeta för att öka individernas intresse och vilja att uttrycka och föra fram sina behov och önskemål. Socialnämnden arbetar med brukarinflytande i olika former, t ex genom brukarundersökningar. Arbetet med denna form av inflytande behöver ständigt utvecklas för att möta målgruppernas behov, krav och önskemål.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkerställa brukarinflytande hos nämndens målgrupper.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik	Säkerställa inflytande och egenmakt hos personer som får stöd samt att utredning, stöd och insatser motsvarar behoven.
Vidta åtgärder för att individer och familjer ges ett rättighetsbaserat stöd.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Underlätta för invånare att få rätt stöd inom rimlig tid.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 7.2 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel invånare som utifrån resultat av brukarundersökning upplever att de har kunnat påverka vilken typ av hjälp de har fått av socialtjänsten:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna med missbruksproblem						

Uppdrag 7.9: Utreda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning. (SCN, OSN, AMN och ÄLN)

Kommunen behöver fortsätta arbetet med att underlätta för invånarna att inom rimlig tid få stöd och hjälp utifrån sina behov. Det gäller särskilt de invånare som har behov av stöd från flera nämnder. Som ett led i detta arbete ska socialnämnden samordna en utredning om förutsättningarna för en gemensam ingång till berörda nämnder för att underlätta snabb handläggning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samordna utredning om förutsättningarna för en gemensam ingång till berörda nämnder för att underlätta snabb handläggning.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Underlätta för invånare att få rätt stöd inom rimlig tid.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Uppdrag 8.2: Uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter inom områdena fred, demokrati och yttrandefrihet.

Arbetet med att öka kunskapen om mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbetssätt fortsätter. Under 2020 kommer nämnden att genomföra kompetenshöjande insatser om mänskliga rättigheter tillsammans med kommunstyrelsen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Tillsammans med kommunstyrelsen genomföra kompetenshöjande insatser om mänskliga rättigheter.	Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter	Ökad kunskap om mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbetssätt.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 8.2: Uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter inom områdena fred, demokrati och yttrandefrihet.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel medarbetare som har deltagit i kompetenshöjande insatser om mänskliga rättigheter						

Uppdrag 8.4: Arbeta med att öka medborgarnas möjlighet till påverkan genom att ha dialog med fler medborgargrupper och utveckla former för att genomföra medborgardialog på fler språk än svenska.

Att delta i det som händer i samhället är en rättighet och förutsättning för demokrati. Förutsättningarna för att utnyttja sina demokratiska rättigheter är dock inte jämnt fördelade och kommunen behöver utveckla arbetet med att öka alla samhällsgruppers deltagande.

Socialnämnden genomför dialoger med medborgargrupper i samverkan med andra nämnder inom bl.a. Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra och Handlingsplan för trygghet och säkerhet.

Nämnden deltar också i och genomför åtgärder i syfte att informera om socialnämndens ansvar och befogenheter, vilket kan bidra till att människor i större utsträckning vänder sig till socialnämnden när man har behov av stöd.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Delta i arbetsmarknadsnämndens utbildning i samhällsorientering för nyanlända.		Nyanlända får information om socialnämndens ansvar och befogenheter, vilket kan bidra till att man i större utsträckning vänder sig till socialnämnden när man har behov av stöd.
Se över möjligheten att samverka med civilsamhället i syfte att stärka tilliten till socialtjänsten.		Fler invånare får information om socialtjänstens ansvar och befogenheter, vilket kan bidra till att stärka tilliten till socialtjänsten så att man i större utsträckning vänder sig dit när man har behov av stöd.
I samverkan med andra berörda nämnder och aktörer, delta i dialoger med invånare i Uppsala kommun.	Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Kommuninvånarnas möjligheter till påverkan ökar.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag 8.5: Utveckla formerna för brukarmedverkan vid verksamheternas kvalitetsarbete. (OSN och SCN)

Innovation är en högt prioriterad fråga för Uppsala kommun, och för samhället i stort. För att möta framtidens utmaningar behövs nya sätt att tänka och en djupare förståelse för vad som skapar värde för våra invånare och nya och smartare samhällstjänster behöver skapas. Tjänstedesign utgår från förståelse för användarens behov och upplevelser samtidigt som hänsyn tas till medarbetarnas och utförarnas perspektiv på utmaningarna.

Eftersom socialnämndens insatser är individinriktade och ska anpassas utifrån individens behov är uppföljning med den som berörs av en insats det viktigaste instrumentet vid brukarmedverkan. Genom brukarmedverkan används individernas kunskap för att förbättra insatserna som nämnden tillhandahåller och det är samtidigt ett verktyg för kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling. Målsättningen är att ständigt utveckla och förbättra verksamheterna så att insatserna möter målgruppernas behov av stöd på bästa sätt. Genom att personer med egen erfarenhet av nämndens insatser är med och påverkar verksamhetsutvecklingen kan nämnden också säkerställa att personerna som får stöd ges möjlighet till delaktighet och inflytande.

Nämnden kommer också att samverka med arbetsmarknadsnämnden när det gäller nämndernas kvalitetsarbete. Målsättningen är att säkerställa systematiska arbetssätt för ständiga förbättringar av verksamheterna i enlighet med de krav i lagar och föreskrifter som ställs på socialtjänsten. Målet är en socialtjänst som möter invånarnas behov med hög kvalitet och effektivitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Vidareutveckla nämndens arbete med brukarmedverkan.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik	Säkerställer inflytande och egenmakt hos individer som får stöd samtidigt som nämnden får underlag för förbättringsarbete.
Samverka med arbetsmarknadsnämnden när det gäller nämndernas kvalitetsarbete.		Säkerställa systematiska arbetssätt för ständiga förbättringar av verksamheten i enlighet med krav i lagar och föreskrifter för socialtjänsten. Målet är en verksamhet som möter invånarnas behov med hög kvalitet och effektivitet.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och koppling till styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 8:5 Utveckla arbetet med brukarrevisioner och andra former av brukarmedverkan vid verksamheternas kvalitetsarbete. (OSN och SCN).

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel invånare som utifrån resultat av brukarundersökning upplever att de har kunnat påverka vilken typ av hjälp de har fått av socialtjänsten:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna med missbruksproblem						

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande. Antalet medarbetare med upprepade korttidssjukfrånvaro ska minska.

Systematik och väl fungerande rutiner är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö för alla chefer och medarbetare. God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas genom en löpande dialog mellan chefer och medarbetare. Alla medarbetare är medledare när det kommer till sin egen arbetsmiljö och arbetssituation. Medledarskap står för det ansvar för arbetsmiljö och arbetssituation som varje medarbetare, oavsett roll, har.

Nämnder och förvaltningar ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i verksamheten, och säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt. Kommunstyrelsen har en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö. Därför kommer kommunstyrelsen särskilt följa upprepade korttidssjukfrånvaro, hållbart medarbetarengagemang samt arbetsskador på kommunövergripande nivå under perioden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att arbeta enligt socialförvaltningens årshjul för arbetsmiljöarbetet.		Säkerställer systematiken i förvaltningens arbetsmiljöarbete.

Bedömningen av nämndmålet baseras på statusen för åtgärderna och kommer att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Medarbetarenkäten är en del i uppföljningen av nämndmålet.

Nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.					
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning
	Totalt	Kvinnor	Män		
Andel medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidraget					
Sjukfrånvaro totalt i procent					
Andel medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler)					

Nämndmål: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap

I en utmanande omvärld med stort förändringstryck och höga förväntningar från kommuninnevånare, organisationer, näringsliv och besökare har kommunkoncernens chefer ett komplext uppdrag. Ledarskapet ska stimulera medarbetare till

medskapande och chefen ska tillsammans med sina medarbetare förändringsleda, driva förbättringsarbete och skapa förutsättningar för verksamhetsutveckling. Kommunkoncernens värdegrund är den gemensamma utgångspunkten för både chefer och medarbetare i arbetet med förändring, förbättring och utveckling.

En rimlig omfattning på chefs uppdrag är avgörande för att chefer ska uppleva att de har ett hållbart, utvecklande och attraktivt uppdrag. Uppdraget ska vara tydligt vad gäller ansvar, mandat och villkor. Kommunen ska arbeta långsiktigt och strukturerat med chefs- och ledarutveckling och ha tydliga processer för ersättningsplanering, rekrytering och karriäromställning för chefer och ledare. Introduktionen av nya chefer ska ha hög kvalitet och alltid övergå i en individuell utvecklingsplan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Sätta tydliga gemensamma förväntningar på ledarbeteenden.		
Säkerställa att chefs- och ledaruppdraget ansvar och omfattning är rimligt och hanterbart.		
Säkerställa att chefs- och ledarförsörjning sker på ett långsiktigt och strukturerat sätt.		

Bedömningen av nämndmålet baseras på statusen för åtgärderna och kommer att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Medarbetarenkäten är en del i uppföljningen av nämndmålet.

Uppdrag 9.5: Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön

En del av nämndens övergripande jämställdhetsarbete gäller att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön. Nämnden fortsätter arbetet med att kartlägga om det föreligger sådana skillnader.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Kartlägga och omhänderta strukturella skillnader i organisatoriska och sociala förutsättningar.		

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärden att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag 9.7: Att genomföra ett löne- och arbetsmiljölyft för att säkerställa rätt kompetens och åstadkomma förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för socialsekreterare (SCN)

Det ökade inflödet av ärenden inom barn- och ungdomsvården har inneburit en mycket hög arbetsbelastning inom flera verksamheter, men särskilt inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården. Att ha en tillräcklig grundbemanning

är ett av nämndens prioriterade områden, då det annars finns en risk att individer med vård- och stödbehov inte får en insats eller rätt insats och att behoven inte tillgodoses inom rätt tid. En hög arbetsbelastning innebär också en risk för ökad personalomsättning och hög sjukfrånvaro.

Nämndens utmaning att rekrytera och behålla rätt kompetens, särskilt inom barn- och ungdomsvården, fortsätter och nämnden arbetar systematiskt med åtgärder för att medarbetarna på socialförvaltningen ska ha rätt kompetens och ett hållbart arbetsliv. Nämnden arbetar t.ex. för att medarbetarna ska ha konkurrenskraftiga löner för att öka förvaltningens möjligheter att rekrytera och behålla rätt kompetens. Möjligheterna att rekrytera och behålla kompetens har en direkt påverkan på arbetsmiljön och är därmed en avgörande faktor för att komma till rätta med den höga arbetsbelastningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att systematiskt arbeta för att säkerställa förvaltningens möjligheter att rekrytera och behålla rätt kompetens.		Medarbetarna på socialförvaltningen har rätt kompetens och ett hållbart arbetsliv.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Medarbetarenkäten är en del i uppföljningen av nämndmålet.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 9.7: Att genomföra ett löne- och arbetsmiljölyft för att säkerställa rätt kompetens och åstadkomma förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för socialsekreterare (SCN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Antal socialsekreterare inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården						

Uppdrag 9.8: Möjliggöra för fler deltidsbrandmän (RIB) bland kommunens medarbetare

Kommunens kapacitet att undsätta drabbade och lindra skador vid olyckor ska vara god och likvärdig i hela kommunen. En del i detta arbete är genom att bidra till utvecklingen av räddningstjänsten genom möjligheten att rekrytera medarbetare i beredskapstjänst. Möjligheterna att kombinera annan anställning i kommunen med att vara räddningspersonal i beredskap (deltidsbrandman) ska därför tas tillvara.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Möjliggöra för socialförvaltningens medarbetare att bli deltidsbrandmän.		Antalet deltidsbrandmän ökar.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärden att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Budget 2020

SOCIALNÄMNDEN			
Belopp i miljoner kronor	Beslutad budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020
Taxor och avgifter exkl. egen nämnd	2	2	1
Statsbidrag	129	144	95
Försäljning verksamhet andra kommuner samt övriga externa intäkter	7	8	8
Övriga kommuninterna intäkter	1	1	1
Summa intäkter	138	154	106
Lämnade bidrag	-15	-26	-15
Köp av huvudverksamhet inom egen nämnd	-223	-192	-175
Köp av huvudverksamhet externa utförare	-291	-306	-302
Övriga kostnader	-347	-394	-401
Avskrivningar	0	0	0
Summa kostnader	-876	-918	-893
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0
Summa nettokostnader	-738	-765	-788
Kommunbidrag			
Politisk verksamhet (1)	5	5	5
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna (571-572)	185	185	204
Barn- och ungdomsvård (573)	514	514	545
Familjerätt och familjerådgivning (58)	18	18	19
Flyktingmottagande (61)	17	17	15
Summa kommunbidrag	738	738	788
Resultat	0	-26	0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Nämndens investeringar

Mnkr	2020
Pågående	0
Nya objekt	3,5
Summa	3,5

Bilaga 1 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller åtgärder riktade till socialnämnden.

Avfallsplan för Uppsala kommun 2014–2022

Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter

Handlingsplan för trygghet och säkerhet

Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra

Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Miljö- och klimatprogrammet

Policy för upphandling och inköp, KF 2018

Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik

Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Strategiska planen för IT-utveckling och digitalisering

Övrigt

Nationella jämställdhetspolitiska målet om jämställd hälsa

Bilaga 2 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden. För att nämnden ska kunna följa om de mål som beslutats kommer att uppnås måste det återkommande finnas en uppföljning av resultat i verksamheten. Uppföljningen ska även bidra till att synliggöra och analysera skillnader mellan kvinnor och män. En viktig aspekt för nämnden är att ta tillvara brukarnas synpunkter på verksamheten.

Nämndens uppföljning

Uppföljning av ekonomin

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett månatligt periodiserat resultat. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

En fördjupad uppföljning av nämndens verksamhetsområden sker via delårsbokslut per april och augusti. I samband med delårsboksluten görs helårsprognoser. Efter december bokslut sammanställs en årsredovisning.

Uppföljning av verksamhetsplanen

Vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens egna mål i verksamhetsplanen.

Uppföljning av den egna verksamheten

Nämnden följer regelbundet förändringar av volymer och flöden när det gäller insatser inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden följer också förändringar i personalläget. Brukarenkäter inom skilda delar av nämndens verksamhet kompletterar nämndens egen verksamhetsuppföljning. Nämnden strävar efter att utveckla andra former av brukarinflytande för att löpande få synpunkter på hur verksamheten uppfattas av dem som behöver den. Inom området ensamkommande har nämnden ett brukarråd som ger synpunkter på verksamheten. Om uppföljningar visar brister kan det leda till olika åtgärder i berörd verksamhet eller en omprioritering av verksamheten.

Uppföljning och kontroll av privata utförare

Socialnämnden antar årligen en plan för kontroll och uppföljning av privata utförare syftar till att tillgodose uppföljning och insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare. Möjligheterna att styra verksamhet som bedrivs i egen regi är större och därför har den generella uppföljningsplan som redovisas i verksamhetsplanen kompletterats med denna specifika plan som rör upphandlade verksamheter.

Uppföljningen är viktigt för att säkerställa en god kvalitet för brukarna och för att säkerställa att utförare följer gällande avtal. Uppföljningen ska också bidra till kvalitetsförbättringar, lärande och utveckling i verksamheterna.

Socialnämnden är ansvarig också för verksamheter som genom avtal överlämnats till privata utförare. Avtalens utformning är styrande för vilken uppföljning och kontroll som är möjlig och därför är det viktigt att systematiskt följa upp avtalen och de krav som ställs i dessa. Uppföljningen kan därför också förbättra det strategiska avtalsarbetet genom att leda till att de krav som ställs i avtalen verkligen är relevanta och i möjligast mån uppföljningsbara.

Uppföljningsplanen baseras på en genomförd riskbedömning och beskriver när under året de olika kontrollerna kommer att genomföras. Resultatet av kontrollerna ligger till grund för nästa års uppföljningsplan och redovisas i samband med denna. Uppföljningen av planen pågår och kommer att redovisas och revideras i början av 2020.

Händelsestyrda uppföljningar

Majoriteten av nämndens uppföljningar är planerade, dvs. sker med viss regelbundenhet och är bestämda i förväg. En händelsestyrd uppföljning sker inte regelbundet utan initieras av en särskild händelse som till exempel klagomål från handläggare inom förvaltningen.

Bilaga 3 Nämndens indikatorer

Indikatorerna är mått som är möjliga att följa och jämföra och som kan användas som ett stöd för nämndens styrning. Indikatorernas främsta syfte är att visa om utvecklingen går i önskvärd riktning och ge underlag för att ompröva nämndens styrning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 1.6 Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel aktualiserade invånare:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna						
Andel aktualiseringar som har lett till en utredning:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna						
Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna						
Total vårdkostnad:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna						

Kommunfullmäktiges uppdrag 2.1 Stärk arbetet för att Uppsala ska vara en trygg plats med låg brottslighet med att förebygga social oro, öka tryggheten och bekämpa de kriminellas ekonomi i samverkan med polis (bland annat inom ramen för nya överenskommelsen), civilsamhället och andra myndigheter.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
Andel aktualiserade invånare:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
Andel unga lagöverträdare 13–21 år						

Andel unga lagöverträdare 13–21 år som återaktualiserats inom ett år efter avslutad insats

Kommunfullmäktiges uppdrag 2.6 Införa 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel unga lagöverträdare 13–21 år

Andel unga lagöverträdare 13–21 år som återaktualiserats inom ett år efter avslutad insats

Kommunfullmäktiges uppdrag: 3.5 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel av den totala livsmedelskostnaden som avser ekologiska livsmedel

Andel av den totala drivmedelskostnaden som avser fossila drivmedel

Andel av den totala drivmedelskostnaden som avser miljöklassade drivmedel

Nämndens mål: Uppsalas invånarna ska ges stöd så att deras möjligheter till ett tryggt och självständigt liv med goda förutsättningar för livskvalitet och folkhälsa ökar

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

c: Vuxna

Andel aktualiserade invånare:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

c: Vuxna

Andel invånare som återaktualiserats inom ett år efter avslutad insats:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

c: Vuxna

Kommunfullmäktiges uppdrag: 4.2: Fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga, bland annat genom att utöka Uppsala ungdomsjours arbete mot barn i lägre åldrar. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel medarbetare som har deltagit i kompetenslyft i barnrätt						
Antal inkomna orosanmälningar						
Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
Andel aktualiserade invånare:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						

Kommunfullmäktiges uppdrag: 4.9: Intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck (SCN, UBN, OSN och KTN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Antal inkomna orosanmälningar gällande hedersrelaterat våld och förtryck						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
Andel orosanmälningar gällande hedersrelaterat våld och förtryck som har lett till en utredning						
Antal invånare med insats efter myndighetsbeslut med anledning av hedersrelaterat våld och förtryck:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						

Kommunfullmäktiges uppdrag: 4.13: Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck genom ett kompetenslyft för medarbetare inom skola, socialtjänst och omsorg, samt inrätta ett "HVF-team" med särskild kompetens som stödjer de personalgrupper som kommer i kontakt med detta i sitt arbete. (SCN, UBN, OMN, ÄLN, KS)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Antal inkomna orosanmälningar gällande hedersrelaterat våld och förtryck						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
Andel orosanmälningar gällande hedersrelaterat våld och förtryck som har lett till en utredning						
Antal invånare med insats efter myndighetsbeslut med anledning av hedersrelaterat våld och förtryck:						
a: Barn 0–12 år						

b: Ungdomar 13–20 år

Nämndens mål: Minskad hemlöshet

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Antal invånare som fått bostad genom Bostad Först

Antal invånare som fått bostad genom Bostad Först och som bor kvar ett år efter att insatsen inleddes.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 6.6 Genomföra projekt där tre alternativ - supermentorer, utökad elevhälsa och socialsekreterare med placering i skolan – prövas. (UBN och SCN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel aktualiserade barn och ungdomar i området där åtgärden prövas

Andel orosanmälningar från skola/skolbarnsomsorg i området där åtgärden prövas

Kommunfullmäktiges uppdrag: 7.2 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel invånare som utifrån resultat av brukarundersökning upplever att de har kunnat påverka vilken typ av hjälp de har fått av socialtjänsten:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

c: Vuxna med missbruksproblem

Kommunfullmäktiges uppdrag: 8.2: Uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter inom områdena fred, demokrati och yttrandefrihet.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel medarbetare som har deltagit i kompetenshöjande insatser om mänskliga rättigheter

Kommunfullmäktiges uppdrag: 8:5 Utveckla arbetet med brukarrevisioner och andra former av brukarmedverkan vid verksamheternas kvalitetsarbete. (OSN och SCN).

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel invånare som utifrån resultat av brukarundersökning upplever att de har kunnat påverka vilken typ av hjälp de har fått av socialtjänsten:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

c: Vuxna med missbruksproblem

Kommunfullmäktiges uppdrag: 9.7: Att genomföra ett löne- och arbetsmiljölyft för att säkerställa rätt kompetens och åstadkomma förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för socialsekreterare (SCN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Antal socialsekreterare inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården

Socialnämnden

Datum:
2019-12-06

Diarienummer:
SCN-2019-0598

Handläggare:
Thomas Fäldt

Internkontrollplan 2020

För socialnämnden

Ett aktiverande dokument som socialnämnden fattade beslut om den 18 dec 2019

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 00 00 (växel)

E-post: Uppsala.kommun@uppsala.se

www.uppsala.se

Internkontrollplan 2019

Inledning

Kommunfullmäktige i Uppsala kommun antog den 26 mars 2007 ett reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och kommunens helägda bolag. I reglementet beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen, som har det övergripande ansvaret för frågan.

Socialnämnden upprättar årligen en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska försäkra att

- Verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt
- Den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig
- Verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån viktiga risker som framkommit i riskanalysen. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Internkontrollplanen innehåller också en beskrivning av hur nämnden arbetar med intern kontroll och hur internkontrollplanen används för att utveckla detta arbete.]

Nämndens arbete med intern kontroll

Internkontrollplanen utgår från de risker som finns i verksamheten och den riskanalys som genomförs. Under året följs ett antal av dessa risker upp i internkontrollplanen och avvikelser identifieras och återkopplas till både verksamhet och nämnd. Avvikelser är viktiga för att utveckla verksamheten och minska riskerna i framtiden.

Utveckling av den interna kontrollen

Den interna kontrollen har utvecklats under 2019 framför allt när det gäller uppföljning av handläggningen av ärenden i verksamheten. Den interna kontrollen av dokumentation av utredning och genomförandeplaner har varit lärorikt och en viktig utgångspunkt för det fortsatta kvalitetsarbetet. I framtagandet av internkontrollplanen för 2020 har riskhanteringen utvecklats genom att det utökade arbetsutskottet och ledningsgruppen tillsammans inventerade risker och i nästa steg värderade dem. Socialnämndens arbetsutskott har fått information om internkontroll och har fått möjligheten att gå kommunens e-utbildning i internkontroll. Utskottsberedningen har vidare varit involverade i framtagandet av internkontrollplan 2020 och främst när det gäller utformandet av kontrollmomentet där individutskotten genomför kontrollen. Internkontrollplanen har vidare utökats med fler kontrollmoment kring uppdragstagare. Den interna kontrollen är mer omfattande än internkontrollplanen och för att lägga särskilt fokus på privata utförare beslutade socialnämnden 2019 om plan för kontroll och uppföljning av privata utförare. Uppföljningen av planen pågår och redovisas och revideras i början av 2020.

Begrepp som används i internkontrollplanen

Kontrollområde	Områden som det ska finnas kontrollmoment inom. Det finns fem stycken kontrollområden: - Verksamhetskontroller - Kontroller av system och rutiner - Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut - Finansiell kontroll - Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv
Riskbeskrivning	Beskrivning av den risk som ligger till grund för kontrollmomentet. Hämtas från riskregistret.
Kontrollmoment	Konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller i vissa fall eliminera riskerna. Kontrollmomenten kan antingen vara förebyggande eller upptäckande och korrigerande. Förebyggande kontrollmoment är åtgärder för att undvika att brister uppstår. Upptäckande och korrigerande kontrollmoment hjälper nämnden att se om riskerna har lett till de händelser som kan befaras och visar på vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma tillrätta med bristerna.
Kontrollmetod	Beskrivning av hur, när och hur frekvent kontrollmomentet ska genomföras.
Tidpunkt för rapportering	Tidpunkt då kontrollmomentet ska rapporteras till nämnd.

Risker och kontrollmoment

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att utse kontrollansvarig för respektive kontrollmoment.

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Verksamhetskontroller	Den enskilde riskerar att inte få den hjälp och det stöd den behöver. Nämndens resurser riskerar att inte användas effektivt.	Individutskottet kontrollerar ärenden gällande endera: - särskilda kostnader - beslut att inte inleda utredning - beslut att avsluta utredning utan åtgärd.	Inför varje ordinarie individutskott tar justeraren i individutskotten ett stickprov om minst tre ärenden. Enhetschefer redogör för stickproven av ärenden och bistår individutskotten i kontrollen. Genomförd kontroll redovisas månadsvis i protokollen för individutskotten och sammanställs per delår i april och bokslut vid uppföljning av internkontrollplan.	Bokslut per april och årsbokslut
Kontroller av system och rutiner	Brister i dokumentationen kan medföra att beslut fattas på ett otillräckligt eller felaktigt underlag, vilket kan leda till att medborgarna får	Att handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling har dokumenterats.	Granskning av social dokumentation genom att stickprov av ärenden, vilka kontrolleras utifrån en kvalitetschecklista.	Årsbokslut

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
	fel insatser eller inga insatser beviljade.	Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Det framgår av bestämmelserna i 11 kap. 5 § SoL.		
Kontroller av system och rutiner	Ej upprättade genomförandeplaner, eller genomförande planer som inte följer Socialstyrelsen föreskrifter kan leda till svårigheter för utförarna att genomföra adekvata och korrekta insatser. Det leder också till svårigheter för nämnden att följa upp och utvärdera insatserna.	Att genomförandeplan är upprättad och att innehållet är adekvat, i de ärenden där de åligger socialnämnden att upprätta en sådan.	Granskning av stickprov av ärenden där genomförandeplaner ska ha upprättats kontrolleras utifrån en kvalitetschecklista.	Årsbokslut
Kontroller av system och rutiner	Brott mot sekretessen, känsliga uppgifter riskerar att läcka ut.	Kontroll av intern sekretess i genom loggningskontroll av ärenden i verksamhetssystemet	Kontroll av ett stickprov av ärenden	Delårs- och årsbokslut
Kontroller av system och rutiner	Brott mot sekretessen, känsliga uppgifter riskerar att läcka ut.	Kontroll av intern sekretess i genom loggningskontroll av användare i verksamhetssystemet	Kontroll av ett stickprov av ärenden	Delårs- och årsbokslut
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Fel beslutsfattare kan leda till att beslutet är ogiltigt eller att beslutet är fel.	Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid. Att rätt delegat fattat beslutet	Två stickprov kontrolleras. Stickproven ska gälla ärendetyper där det finns beslut som fattas på delegation. De valda besluten jämförs mot delegationslistor.	Delårs- och årsbokslut

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Handlingar diarieförs inte korrekt. Det går därför inte att hitta handlingar eller att följa ärenden och beslut vilket försvårar för kommunens interna arbete, för allmänhetens insyn och riskerar rättssäkerheten.	Diarieföring av korrespondens med IVO	Stickprov om viss korrespondens med IVO har blivit diarieförd	Årsbokslut
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Om kommunens policy för representation inte följs så kan det leda till förtroendebrist.	Vederbörlig specifikation finns bilagda fakturor	Stickprov i samband med delårsbokslut.	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Otydliga avtal kan äventyra kvaliteten i tjänsten. Riskerar även att öka kostnaderna.	Kvalitetssäkring av avtal genom granskning av avtal utifrån kvalitetskriterier.	Stickprov på fem avtal bedöms utifrån förutbestämda kriterier.	Bokslut per augusti
Finansiell kontroll	Om upphandlingspolicyn inte följs kan det leda till dyrare inköp och bristande rättssäkerhet. Risk för att bryta mot LOU.	Direktupphandlingar görs i enlighet med kommunens upphandlingspolicy.	Stickprov på fem köp/placeringar och tillhörande förfrågningsunderlag.	Bokslut per augusti
Finansiell kontroll	Om avropsordningen inte följs kan det leda till dyrare inköp och bristande rättssäkerhet. Brott mot LOU.	Kontroll av om avropsordningen följs för befintliga ramavtal.	Stickprov på fem köp/placeringar där avsteg från avropsordningen gjorts.	Bokslut per augusti
Finansiell kontroll	Felaktig utbetalning av posten övriga kostnader	Granskning av att rutiner för avsläpp av posten övriga kostnader följs: - beslutsmeddelande finns - rätt konterad	Stickprov på 10 gällande övriga kostnader.	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Brister eller osäkerheter i återsökning av statsbidrag för ensamkommande	Kontrollera att samtliga beslutade återsökningar också återsöks inom	Kontroll av underlag för återsökning och genomförd återsökning	Delårs- och årsbokslut

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
	kan leda till likviditets- och soliditetsrisker.	aktuell tidsfrist genom kontroll av relevanta underlag.		
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att ersättning till uppdragstagaren utgår enligt riktlinjerna	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att ersättning till uppdragstagaren belastar rätt ansvar	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att uppdragstagarens uppdrag är rätt registrerat i lönesystemet.	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att inte uppdragets ersättning inte är dubbelregistrerat.	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att insatsen samt resursen är registrerad rätt på barnet/ungdomen samt på rätt enhet i verksamhetssystemet	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att beslutsfattaren är enligt delegation.	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Att insatsen övervägs/följs upp enligt riktlinjerna.	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Att uppdragstagarakt finns och är registrerade i journalprogrammet/verksamhetssystemet enligt rutin.	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Att årliga registerkontroll av uppdragstagaren görs och dokumenteras enligt lathund.	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut
Finansiell kontroll	Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Att avtal med uppdragstagaren finns enligt riktlinjer.	Stickprov av fem underlag/registreringar	Delårs- och årsbokslut
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Förekomst av oegentligheter leder till brister i måluppfyllelse, ekonomiska förluster och att medborgarna tappar i förtroende för kommunen.	Kontroll av kunskap hos kommunens politiker och tjänstemän om regler för mutor, jäv och representation.	Enkät till alla förtroendevalda och chefer om kunskap om mutor, jäv och representation. Hanteras kommunövergripande.	Årsbokslut